

PREŠPORSKÝ podnikateľ

Mesačník Bratislavskej regionálnej komory SOPK

Číslo 2 / Ročník VIII. • Február 2015

Pozorných poslucháčov našiel veľvyslanec štátu Izrael v Slovenskej republike Alexander Ben-Zvi (na snímke stojaci) na biznis raňajkách, ktoré pripravila v januári bratislavská RK SOPK. Bližšie o podujatí píšeme na 4. strane.

Bratislava si zaslúži viac

Bratislava dostala po novembrových voľbách nové vedenie, od ktorého očakáva, že sa bude usilovať vytvoriť také podmienky, ktoré budú zodpovedať postaveniu hlavného mesta Slovenska.

Všetci, nielen jeho obyvatelia a dočasní obyvatelia, ale aj jeho návštevníci sú viac či menej konfrontovaní s problémami, ktoré väčšinou nepatria medzi nové a čakajú na riešenie. Na to, ako chce naplniť poslanie Bratislavy ako hlavného mesta, sme sa pýtali nového primátora Iva Nesrovňala (na obr.).

moste, ktorého dostavba je našou prioritou v tomto roku. Problémov, ktoré treba riešiť, je veľa. Spomeniem hneď len niekoľko – problémy s dopravou (s tým súvisí dokončenie nového Starého mosta, ale aj zapojenie mestskej železnice do prepravy ľudí), chyba jednotná parkovacia politika, všade

okolo nás sme konfrontovaní s vizuálnym smogom, nedostatkom čistoty vo verejných priestoroch. Ale sú tu aj ďalšie systémové chyby. Bratislava je len jednou z 2 900 obcí na Slovensku, sídli tu štátne inštitúcie, ktoré by Bratislave mali pomáhať plniť úlohu hlavného mesta, ale nerobia tak a čo je najhoršie, Bratislava je podfinancovaná. To všetko sú problémy, ktoré nielen mňa ako primátora, ale aj všetkých Bratislavčanov trápia. V súčasnosti sa venujem tiež návrhu rozpočtu mesta na rok 2015 tak, aby mohol byť v najbližšom období predložený na rokovanie mestského zastupiteľstva.

? Máte ešte len pár týždňov pôsobenia vo funkcii primátora, napriek tomu ste si už asi stihli urobiť predstavu, ktoré problémy treba riešiť akútne. Môžete ich stručne vymenovať?

Do úradu som nastúpil 11. decembra 2014. Po oficiálnom uvedení do funkcie som sa stretol so zamestnancami Magistrátu hlavného mesta a vyzval ich k spoločnej práci pre Bratislavčanov. Následne som hneď začal študovať všetky pre mesto dôležité zmluvy - napr. zmluvu so spoločnosťou Eurovia, ktorá je zhotoviteľom prác na Starom

pokračovanie na strane 3

Vážení čitatelia,
na prelome januára a februára zima konečne ukázala svoju silu a na pár hodín jej vyčítanie posunulo do úzadia bežné starosti nás všetkých. Opakovane zase iniciovala diskusiu o príprave na takéto mimoriadne udalosti, aj keď, ruku na srdce, na to, čo sa dialo v piatok na západnom a v sobotu na východnom Slovensku sa asi lepšie pripraviť nedá. O financovaní zimnej údržby však rozhodne treba diskutovať a hľadať optimálny model, ktorý by na jednej strane zabezpečil dostatočné kapacity aj na takéto situácie, na druhej zase zamedzil diskusiám o klientelizme pri zabezpečení možných dodávateľov. Neúnosnou sa stáva aj situácia okolo výstavby nového Starého mosta, ani nie tak kvôli samotnému mostu, ale situácii na Štúrovej ulici, ktorá je už veľmi dlho neprejazdná a samotnom Šafárikovom námestí, ktoré tiež komplikuje dopravu. Snahou nového vedenia mesta určite bude nájsť riešenia týchto „boľavých“ miest v našom meste. Onedlho sa stretnú volení delegáti našej regionálnej komory na výročnom zasadnutí a bude sa hodnotiť tak starý rok, ako aj plány na tento rok. Veríme, že na toto stretnutie príde aj nový primátor Bratislavy Ivo Nesrovňal a v diskusii nám priblíži zámery nového vedenia mesta aj v oblasti podpory podnikania a spolupráce aj s našou regionálnou komorou v najbližšom období, na čo sa veľmi tešíme.

Juraj Majtán
Riaditeľ Bratislavskej regionálnej komory SOPK

www.basopk.sk

EDITORIÁL

TÉMA ČÍSLA

Banky a financie II.

OBSAH

- 2 Očakávania podnikateľov sú horšie ako vlani
- 6 Slovenskí investori dostávajú chuť riskovať viac
- 8 Ako zaobchádzajú Slováci so svojimi peniazmi?
- 11 Straty finančných inštitúcií budú znášať veritelia
- 14 Podnikateľský servis

Očakávania podnikateľov sú horšie ako vlani

Slovenská obchodná a priemyselná komora predstavila podrobné výsledky pravidelného ekonomického prieskumu a makroekonomickú prognózu na konferencii Očakávaný vývoj slovenskej ekonomiky v roku 2015, ktorá sa uskutočnila koncom januára v Bratislave.

Ako vyplynulo z najnovšieho prieskumu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory, podnikatelia na Slovensku hodnotili vlastné ekonomické výsledky za rok 2014 na jeho konci skeptickejšie, ako predpovedali rok predtým. Ich očakávania pre rok 2015 sú preto už výrazne pesimistickejšie. „V roku 2014 v šiestich ukazovateľoch zo siedmich predpokladajú pokles. Čiže ich očakávania v roku 2013 boli pozitívnejšie ako tesne pred skončením 2014. Medzitým došlo k určitému zrealneniu ich odhadov a posunu k menej priaznivým,“ priblížil na konferencii Ladislav Vaškovič zo SOPK. Výnimkou je len vývoz, pri ktorom respondenti predpokladajú lepší výsledok, ako odhadovali o rok skôr.

Budúcnosť vidia podnikatelia menej optimisticky než vlani. V tomto roku okrem vývozu a pracovníkov neočakávajú taký priaznivý vývoj ako v minulom prieskume pre rok 2014. Najväčší vplyv na ich výsledky by mal mať podľa odhadov domáci dopyt, nasledovaný zahraničným.

Podnikateľské prostredie

Hospodársku politiku vlády počas jej doterajšieho funkčného obdobia hodnotilo v závere roka 2014 negatívne 55 % podnikateľov. Členovia komory sú si vedomí toho, že úsilie vlády o konsolidáciu verejných financií a znižovanie zadlženosti prispelo k zlepšeniu pozície SR na finančných trhoch. Na druhej strane však kvalitu podnikateľského prostredia a snahu vlády o jeho zlepšenie nepovažujú za adekvátne pre zabezpečenie primeraného ekonomického rastu.

Ani v roku 2015 neočakávajú podnikatelia významné zmeny vo vývoji podmienok pre rozvoj podnikania. Až 54 % z nich uviedlo, že celkové podnikateľské prostredie sa nezmení

a 41 % naďalej predpokladá nepriaznivé prostredie. V jeho zlepšenie verí iba 5 % podnikateľov, čo je najhorší výsledok od roku 2008.

Opakované problémy

Návrhy opatrení pre vládu na zlepšenie podnikateľského prostredia sa s miernymi úpravami opakujú už niekoľko rokov. Bez nároku na poradie sem patria zníženie daňového a odvodového zaťaženia, zlepšenie vymáhateľnosti práva a zníženie administratívnej zaťaženosti a neúnosnej byrokracie, ale aj klientelizmus a korupcia pri verejnom obstarávaní.

Eurofondy

Pri monitorovaní záujmu podnikateľov o využívanie finančných zdrojov Európskej únie sa takmer polovica účastníkov prieskumu vyjadrila, že plánuje využívať eurofondy v novom programovom období 2014 až 2020. Je to mierny pokles voči predošlému roku. Pri pohľade na výsledky má stabilne dlhodobu polovicu členov záujem využívať európske fondy. Rovnako ako v predchádzajúcom roku sa 54 % podnikateľov vyjadrilo, že má dostatok informácií o eurofondoch. Za netransparentný označilo proces získavania týchto zdrojov až 84 % respondentov. Len malé percento považuje tento proces za transparentný a tento trend sa stále zhoršuje.

Prognóza vývoja

Spolu s prieskumom zverejnila SOPK vlastnú prognózu vývoja ekonomiky v tomto roku. Neistota z vývoja konfliktu vo východnej Európe podľa nej pravdepodobne zníži rast hrubého domáceho produktu (HDP) Slovenska o 0,2 percentuálneho bodu v roku 2014 a o 0,3 bodu v roku 2015. Zníženie objemu objednávok spôsobí pokles exportnej vý-

konnosti, čo sa odrazí v nižších investíciách. Výraznejšie spomalenie trhu práce sa očakáva až v roku 2015, čo bude mať nepriaznivý vplyv na spotrebu domácností, avšak bez efektu na zvýšenie miery úspor, konštatuje sa v prognóze.

Pesimizmus nie je namieste

Prognóza v závere varuje pred prílišným pesimizmom v očakávaniach vývoja ekonomiky. „Väčšinou sa stáva, že ak sa správame tak, ako očakávame, daná situácia naozaj nastane. Napríklad ak sme investori a očakávame, že sa danej spoločnosti, kam sme investovali, nebude dariť. My aj ďalší investori stiahneme svoju investíciu, na trhu bude naraz veľa akcií danej spoločnosti a trhová cena akcie poklesne. To bude signalizovať, že spoločnosti sa nedarí až tak dobre. Ďalším príkladom môže byť očakávanie zvýšenia cien potravín. Následkom takéhoto očakávania budeme chcieť nakúpiť potraviny ešte za staré ceny a zvýšený dopyt sa premietne do konečného rastu cien.

Práve vzhľadom na efekt, ktorý očakávania dokážu spôsobiť, je dobrou správou postupné obnovovanie dôvery ľudí v bankový sektor, pretože doznievajúca kríza otriasla hlavne dôveryhodnosťou inštitúcií bankového sektora.

Positívne očakávania ľudí tak môžu byť kľúčom k ekonomickému rastu a v konečnom dôsledku priniesť pozitívne hodnoty – uvažiera prognóza. A potrebu optimizmu zdôraznil aj predseda SOPK Peter Mihók v príhovore k dokumentu, keď konštatuje: „Hybnou silou histórie a aj tej slovenskej je však pozitívne myslenie, pozitívne činy a viera v budúcnosť. Preto verím, že tieto atribúty správania sa pomôžu nám všetkým, aby rok 2015 bol úspešnejší ako rok predchádzajúci.“

? Bratislavčanov, ale aj návštevníkov určite trápi stav rekonštrukcie nového mosta a s tým súvisiaca uzávierka Štúrovej ulice. Veľa sa hovorí o sklzoch na tejto stavbe, je teda reálne dodržat' stanovené termíny?

Nemáme inú možnosť, len termíny dodržať. V súčasnosti zhotoviteľ na moje požiadanie vypracováva nový harmonogram prác, ktorý by mal reálne odrážať doterajšie zdržania – nielen stavby Starého mosta, ale aj úpravy Štúrovej ulice. Po jeho obdržaní budeme verejnou informovať. Žiadam od spoločnosti úplnú profesionalitu, neakceptujem možnosť nedodržania plánovaného termínu výstavby. Štúrova ulica nemôže fungovať v stave, v akom je teraz. Bratislavčania nemôžu byť rukojemníkmi tejto situácie. Výstavba nového Starého mosta a úprava Štúrovej ulice a Šafárikovho námestia je tak prioritou v roku 2015. Na poslednom kontrolnom dni sme práve kvôli tomu prijali viaceré opatrenia – od marca sa bude pracovať v trojzmennej prevádzke, na stavbe bude stály dozor a most sa bude skladať na dvoch miestach naraz, zriadime teda akúsi druhú montovňu, aby sme postup prác zrýchlili. Čo sa týka Štúrovej ulice, zhotoviteľovi chýbali tri nové stavebné povolenia, ktoré podľa mojich informácií už má, preto sa v priebehu februára na Štúrovu vráti stavebný ruch.

? Bratislavu počas Vášho volebného obdobia čaká viacero významných podujatí. Mám na mysli predovšetkým tie, ktoré súvisia s našim predsedníctvom v EÚ, ale aj napríklad pravdepodobné majstrovstvá sveta v hokeji. Ako sa na tieto akcie pripravujete?

Pre Bratislavu je to výzva. Sú to všetko podujatia, ktoré môžu výrazne spropagovať Bratislavu v zahraničí. A musíme sa na to poriadne pripraviť vo viacerých oblastiach – čistote, doprave, dostupnosti služieb a pod. Bratislava je totiž predurčená na to, aby bola pre návštevníkov atraktívna – je tu hrad, Dunaj a vinohrady – jedinečná kombinácia. ▶

PREŠPORSKÝ podnikateľ

Prešporský podnikateľ • Ročník VIII., číslo 2/2015
Registračné číslo: MK SR: EV 23/08
ISSN: 1337-8295 • © BRK SOPK 2008
Vydáva: Bratislavská regionálna komora SOPK
Adresa: Jašíkova 6, 826 73 Bratislava
IČO: 30 842 654
Tel.: 02 / 4829 1257
e-mail: mzervan@googlemail.com
Šéfredaktor: Miroslav Zervan • Tel.: 0905 436 937
Grafická úprava: IMPULS ART s.r.o.
Tlač a distribúcia: Tlačiareň Sineal, spol.s.r.o.

DNEŠ PREDSTAVUJEME:

Spojené štáty americké

Spojené štáty sú najväčšou ekonomikou sveta a najväčším trhom vo väčšine sektorov hospodárstva.

Priemysel v USA je vysoko diverzifikovaný, ide o krajinu s významným podielom inovácií a vysokých technológií, ale aj rozvinutými sektormi priemyslu, ako napr. petrochemický, farmaceutický, automobilový, letecký a obranný, telekomunikačný alebo elektrotechnický. USA dlhodobo patria medzi krajiny s najvyšším objemom investícií v zahraničí. Ku koncu r. 2012 predstavoval kumulatívny objem priamych zahraničných investícií amerických firiem na Slovensku 540 mil. eur.

Celkový obrat zahraničného obchodu SR s USA dosahuje ročne 1.7 mld eur, pričom vývoz zo Slovenska predstavuje približne 70% tohto objemu. Exportu do Spojených štátov dominuje kategória osobných automobilov (60%).

V SR pôsobí viac ako 120 amerických firiem; v poslednom období príchod do SR, resp. rozširovanie svojich aktivít v SR zrealizovali napr. spoločnosti Amazon alebo Global Logic. Najúspešnejším slovenským investorom v Spojených štátoch je spoločnosť Eset, ktorá vo výskumno-vývojovom centre v San Diegu zamestnáva 200 pracovníkov. Medzi úspešné slovenské firmy, ktoré sa presadili na americkom trhu, patria tiež Sygic, Anasoft, VRM alebo Colosseo EAS.

Nové príležitosti pre slovenských podnikateľov v budúcnosti otvorí pripravovaná dohoda o transatlantickom obchodnom a investičnom partnerstve TTIP. Ide o ambicióznou a komplexnú obchodnú a investičnú dohodu medzi USA a EÚ, ktorej význam spočíva v odstránení tarifných a netarifných bariér obchodu medzi EÚ a USA, harmonizácii regulácií a vytvorení transatlantickej zóny voľného obchodu.

USA sú svetovým lídrom v oblasti vedy, výskumu a inovácií. Špičková úroveň transferu technológií je výsledkom efektívnej spolupráce univerzitného, výskumného sektora a priemyslu. Výdavky na výskum a vývoj v USA sú na úrovni približne 2,8% HDP. SR aktívne hľadá možnosti spolupráce s USA v oblasti výskumu a vývoja tak z hľadiska budovania slovenského inovačného ekosystému, ako aj z hľadiska prílevu priamych zahraničných investícií v oblastiach s vyššou pridanou hodnotou. Americké inovačné centrá (Silicon Valley, Boston, New York, Austin, a ďalšie) predstavujú pre slovenské inovačné spoločnosti veľkú príležitosť pre nadviazanie partnerstiev pri rozvoji firiem, vývoji produktov ale tiež pri získavaní kapitálu. Prítomnosť špičkových slovenských vedcov v USA zasa predstavuje príležitosť pre nadviazanie intenzívnejšej spolupráce medzi slovenskými a americkými inštitúciami v oblasti vedy a výskumu. Ako najperspektívnejšie sa javia oblasti medicíny, nových materiálov a biotechnológií.

V rámci slovenského predsedníctva vo Vyšehradskej skupine iniciovalo Slovensko intenzívnejšiu spoluprácu s partnermi z ČR, Maďarska a Poľska v oblasti podpory inovácií a expanzie stredoeurópskych startupov v Spojených štátoch. Dlhodobou prioritou je vytvorenie tzv. Vyšehradského domu ako platformy na dlhodobú a systematickú spoluprácu vyšehradských krajín v Silicon Valley. Cieľom je zvýšiť viditeľnosť startupov z regiónu v USA prostredníctvom spoločných startup súťaží, prezentačných podujatí a networkingových stretnutí a prostredníctvom propagácie inovačného potenciálu regiónu budovať značku V4 v USA.

Kontakt:

Veľvyslanectvo
Slovenskej republiky
Peter Kolesár
Ekonomický diplomat
Zastupiteľský úrad Washington

3523 International Court NW
Washington, DC 20008
T: +1-202-237-1054, kl. 221
E: peter.kolesar@mzv.sk
www.mzv.sk/washington

? Nikto súdny si naozaj nemyslí, že Bratislava má málo zelene (hoci nikto netvrdí, že jej nemôže byť viac), určite je ale problémom starostlivosť o ňu a v tejto súvislosti starostlivosť o čistotu a poriadok komplexne. Čo s tým mienite urobiť?

Chcem zjednotiť starostlivosť v oblastiach, kde to pôjde. Napríklad aj o zeleň a čistotu, týka sa to ale napríklad aj údržby komunikácií. Teraz je starostlivosť delená medzi mestské časti, mesto, čiastočne Dopravný podnik Bratislavy, občanov a ďalšie subjekty. A Bratislavčania sú nespokojní, lebo nedostávajú

servis, ktorý si zaslúžia. Je preto dôležité, aby mal každý priestor len jedného pána.

? Na záver – čo želáte Bratislavčanom do roku 2015?

Všetkým Bratislavčanom, ale aj ľuďom na celom Slovensku, želim úspešný rok 2015, nech sa im darí v osobnom aj pracovnom živote. A všetkým Bratislavčanom prajem nech majú takto o rok viac dôvodov na úsmev. To je mojím cieľom.

Ďakujem za rozhovor.

M. Zervan ●

Business Breakfast – Izrael

Bratislavská regionálna komora SOPK pripravila koncom januára Business Breakfast s veľvyslancom štátu Izrael v Slovenskej republike Alexandrom Ben-Zvi. Témou vystúpenia izraelského hosta bolo „Podnikateľské prostredie a investičné príležitosti v Izraeli“. V následnej diskusii veľvyslanec ochotne odpovedal na otázky o možnostiach podnikania v jeho krajine a vzájomnej spolupráci medzi štátmi. Bolo neobvyklé a zároveň veľmi prínosné, že prednášku aj diskusiu viedol plynule v slovenskom jazyku. Účasť bola pomerne vysoká a rôznorodá - od univerzitných kapacít až po podnikateľov, ktorí už majú skúsenosti s izraelským trhom a chceli sa dozvedieť špecifické informácie. Pán veľvyslanec ponúkol všetkým odpovede a poskytol užitočné rady a návrhy aj niektoré know how. Spomenul aj kultúrne zvyklosti a tamojšiu spoločenskú etiketu, ktorá vedie k úspešnej realizácii obchodných cieľov pri podnikaní, ako aj na bilaterálnej úrovni. Raňajkami sa však táto business diskusia neskončila. Pre všetkých, čo prejavili záujem o ďalšiu spoluprácu bude pokračovať tentoraz už priamo prostredníctvom ambasády, kde im poskytnú konkrétne rady a informácie o špecifikách trhu, na ktorý sú zameraní rovnako ako nasmerovanie podnikateľov daným teritóriom. *lk*

Na CONECO spolu

Bratislavská regionálna komora SOPK organizuje aj v tomto roku spoločnú účasť na medzinárodnom veľtrhu CONECO 2015 a RACIOENERGIA. Podujatie sa uskutoční v dňoch 25. až 28. marca 2015 na výstavisku Incheba.

V prípade záujmu o účasť v spoločnom stánku sa do 12. februára 2015 prihláste v BRK SOPK a do predmetu správy uveďte CONECO 2015 a vami požadované m².

Kontakt: Ing. Miroslav Zimek, tel: 02/48291202
e-mail: miroslav.zimek@sopk.sk

Pripravuje sa Zhromaždenie delegátov

V týchto dňoch už dostávajú delegáti Bratislavskej regionálnej komory SOPK pozvánky na zhromaždenie, ktoré sa uskutoční 10. marca (v utorok) o 15. h v Biznis centre na Jašíkovej ulici.

Zhromaždenie delegátov BRK SOPK sa bude zaoberať plnením úloh predchádzajúceho roka a prerokuje ďalšie základné dokumenty, ako aj plán činnosti na rok 2015.

Ako hosť by mal na podujatí vystúpiť primátor Bratislavy Ivo Nesrovnal.

Zo závermi rokovania i jeho priebehom budeme našich čitateľov obsírne informovať v aprílovom čísle. *mz*

Na raňajkách o nakupovaní online

Bratislavská regionálna komora SOPK pripravila Business breakfast **Online elektronické aukcie - najefektívnejší nástroj nákupu** s prezentáciou tejto progresívnej formy, ktorý zabezpečí nakupujúcejmu najlepšiu cenu kupovanej komodity v čase nákupu pri zachovaní rovnakých kvalitatívnych charakteristík.

Podujatie sa uskutoční 19. februára 2015 (štvrtok) v Café Pausa v Biznis Centre Kerametal na Jašíkova 2 v Bratislave a začína sa o 8,30 h.

Byrokratický nezmysel roka

Združenie mladých podnikateľov vyhodnotilo anketu Byrokratický nezmysel roka 2014. Stala sa ním povinnosť uhradiť pomerne vysoký poplatok súdu pri úpadku firmy, ktorá krachuje pre nedostatok peňazí.

Len s tesným odstupom skončilo druhé ustanovenie o rozšírení povinnosti zabezpečiť zdravotný dohľad prostredníctvom pracovnej zdravotnej služby pre všetkých zamestnávateľov. Tretiu priečku v pomyselnom rebríčku byrokratických absurdít obsadilo vydávanie povolení pri prevádzkovaní prepravy osôb. *ts*

Spolupráca s Burgenlandom

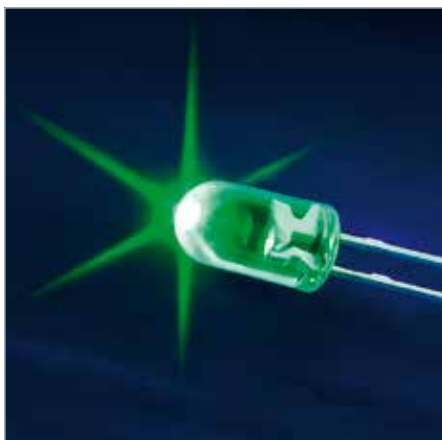
Začiatkom januára sme navštívili našich partnerov v Eisenstadte na tradičnom zahájení nového hospodárskeho roka. Hlavným organizátorom bol honorárny konzul Slovenskej republiky v Burgenlande Prof. Ing. Dr. H. c. Alfred R. Tombor-Tintera (na obr. v strede). Konzulát v Eisenstadte je veľmi aktívny aj vďaka tajomníčke pána konzula pani Dr. Ivety Snajder, s ktorou sme v intenzívnom kontakte a spoločne pripravujeme viaceré aktivity zamerané na spoluprácu medzi našim krajom a Burgenlandom. Radi by sme využili možnosť prípravy spoločných projektov s burgenlandskou komorou v rámci nového programacieho obdobia EÚ fondov 2014 – 2020, ako aj aktivity zamerané na sprostredkovanie kontaktov medzi našimi podnikateľmi navzájom. Na stretnutí boli prítomní aj viacerí podnikatelia zo Slovenska, ktorí v tomto teritóriu už dlhšie úspešne podnikajú a môžu poslúžiť ako príklad pre tých, ktorí by ich radi nasledovali. O pripravených spoločných aktivitách aj v spolupráci s obchodnou radkyňou Slovenska v Rakúsku pani Zlatou Šípošovou (na obr. druhá zľava) vás budeme včas informovať. *jm*

Centrum svetla prinieslo dobré výsledky

Až 12 percent elektrickej energie vyrobenej na celom svete, sa spotrebúje na osvetlenie. Svetlo je pre život nenahraditeľné, ovplyvňuje náš biorytmus, kvalitu života aj práce. Jeho vplyv skúmali vo Výskumnom centre svetla a svetelnej techniky a zapojili sa doň i Fyzikálny ústav Slovenskej akadémie vied a Slovenská technická univerzita v Bratislave.

Projekt bol finančne podporený z Európskeho fondu regionálneho rozvoja vo výške 2,2 milióna eur s cieľom vytvoriť unikátne výskumné centrum v oblasti svetla a svetelných technológií. Realizátorom je spoločnosť OMS spolu s výskumnými partnermi Fyzikálnym ústavom Slovenskej akadémie vied a Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave. Výskum sa uskutočnil vo viacerých fázach, od vybudovania Centra svetla a techniky, až po samotný výskum.

Podľa Marka Mácha zo spoločnosti OMS projekt riešil viacero zaujímavých úloh s využiteľnosťou pre priemysel, ale aj pre bežnú prax. Napríklad premenu tepelnej energie na elektrickú. „To znamená použitie termoelektrických generátorov vo svietidlách“, priblížil

ciele projektu M. Mácha. „Tento výskum sme prezentovali na výstave vo Frankfurte, kde sme pomocou odpadového tepla, ktoré vzniká pri činnosti LED svetelných zdrojov, nabíjali napríklad mobilné telefóny. Prezentovali sme aj aplikáciu priameho vplyvu svetla na človeka, na jeho biorytmus. Chceme docieľiť používanie zdravého svetla, zdravého osvetlenia a ovplyvňovať tým kvalitu práce či už človeka, alebo celej pracovnej skupiny.

Pomocou svetla vieme ovplyvniť biorytmus - vieme telo oklamať, ale aj nabudiť, a tak zlepšiť pracovný výkon. Skúmali sme aj zmenu spektrálneho zloženia svetelného zdroja, laicky povedané z modrého svetla vieme spraviť biele svetlo“.

Vedecké centrum si v rámci projektu zaobstaralo aj špeciálne prístroje na meranie svetla. Napríklad jasomer, jasový analyzátor, rôzne druhy spektrofotometrov, ktoré sú schopné merať spektrum vyžiareného svetla, veľký guľový integrátor na meranie svetelného toku svetelných zdrojov a spektroskopický elipsometer pre výskum v oblasti nanočastíc. Vďaka týmto prístrojom patrí centrum k jedným z najlepšie vybavených v celej strednej Európe.

Projekt sa realizoval v rokoch 2011 až 2014 prostredníctvom Agentúry Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ. Prenos poznatkov a technológií získaných výskumom a vývojom do praxe v oblasti ako biotechnológie, energie, energetika rieši ďalších 100 projektov zo súkromného sektora za takmer 204 miliónov eur. mš ●

Inovácie bližšie k praxi

Európska aliancia pre inovácie zriadila v septembri na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave regionálnu pobočku. Hlavnou koordinátorkou projektu EAI SK je Dagmar Cagáňová z MTF STU.

„Súčasná situácia v Európe a vo svete si vyžaduje inovácie. Európska aliancia pre inovácie je jedinečná, pretože buduje komunity - spája vlády, priemysel, výskumné inštitúcie a jednotlivcov s potenciálom pre rozvoj inovácií a ich aplikáciu v praxi. Najlepší jednotlivci sú tí, ktorí sú odborne pripravení. A takúto prípravu zabezpečujú v prvom rade univerzity. Práve univerzity sú motorom nových ideí, preto sme si vybrali za sídlo pobočky Slovenskú technickú univerzitu,“ povedal Imrich Chlamtac, prezident Európskej aliancie pre inovácie.

„Veda a výskum patria na univerzity. A univerzitný výskum je zdrojom inovácií. Potvrďuje to aj zriadenie regionálnej pobočky Európskej aliancie pre inovácie priamo na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave.

STU má skúsenosti s prenosom poznatkov z vedeckého prostredia do praxe, podporuje vznik spin-off spoločností na základe výskumu vedcov. Transfer poznatkov do praxe však musí byť celospoločenskou prioritou, ak chceme udržať konkurencieschopnosť slovenskej ekonomiky,“ povedal pri otvorení pobočky rektor STU Robert Redhammer.

Pobočka EAI Sk bude podporovať a propagovať transfer poznatkov do praxe práve ako celospoločenskú prioritu. Bude „sietovať“ odborníkov - podnikateľov a vedcov v rámci krajiny aj v rámci Európy. Medzi jej priority patrí aj spolupráca s domácimi malými a strednými podnikmi. Na toto pracovisko sa môžu obrátiť firmy či vedci, ktorí majú záujem o uplatnenie inovácií na základe výskumu v praxi.

Pobočka vznikla na základe memoranda o spolupráci, ktoré STU a EAI podpísali v roku 2013. Založeniu regionálnej kancelárie predchádzala niekoľkoročná intenzívna spolupráca na medzinárodných projektoch medzi

tímami prof. Imricha Chlamtaca a doc. Mgr. Dagmar Cagáňovej, PhD., hlavnej koordinátorky celého projektu.

Po pobočkách v Taliansku a v Belgicku ide o prvú pobočku v regióne Strednej a Východnej Európy. EAI má viac ako 200 členov - univerzity, výskumné inštitúcie aj private firmy predovšetkým v Európe, ale aj v Ázii či v Severnej Amerike. Vďaka aliancii je tak v kontakte viac ako osem miliónov vedcov, inovátorov a biznismenov. To prináša veľký potenciál pre prenos poznatkov z akademickej pôdy do ekonomickej praxe.

Cieľom členov EAI je posilnenie konkurencieschopnosti Európy na základe inovácií a podpora vzniku inovatívnych start-upov a spin-offov, zriadených na základe výskumu na akademickej pôde. EAI sa zameriava najmä na inovácie v oblasti informačných technológií, v oblasti výskumu nových materiálov, ale aj v oblasti biotechnológií.

stuba.sk ●

Inovácie a túto stranu prináša

SIEMENS

Slovenskí investori dostávajú chuť riskovať viac

Vďaka rekordných hodnotám akciových trhov za uplynulý rok a pol rastie i apetít Slovákov po rizikovejších investíciách. I keď len veľmi mierne. Slovákov lákajú minulé výnosy, čo dokazujú predaje podielových fondov a i hodnotenia manažérov správcovsých spoločností.

„Oproti minulému roku, keď boli investori zameraní prevažne na konzervatívnejšie dlhopisové alebo zmiešané fondy, v tomto roku mnohí presunuli časť prostriedkov, prípadne investovali nové prostriedky do fondov akciových“ hovorí Jiří Čapek generálny riaditeľ poisťovacej časti ING SR.

„V skladbe predajov pozorujeme nárast záujmu o akciové fondy, čo je najmä dôsledok súčasnej situácie na trhu dlhopisov. Klient, ktorý hľadá reálne zhodnotenie svojej investície berie na seba vyššie riziko a prechádza od dlhopisových k akciovým fondom,“ súhlasí s týmto trendom Miroslav Tamáš manažér predaja podielových fondov a dôchodkov spoločnosti AXA.

Konzervativizmus pretrváva

Oslovení manažéri ale zároveň potvrdzujú, že Slováci zostávajú i naďalej konzervatívnymi investormi. Napriek oživeniu záujmu o rizikové investície, tak napredávanejšími fondmi zostávajú tie dlhopisové alebo peňažné. V AXE je to napríklad AXA Eur Konto, ktoré investuje najmä do peňažného trhu, depozít a krátkodobých dlhopisov. No hneď za ním nasleduje AXA CEE Akciový fond a AXA Selection Global Equity, ktoré oba investujú do akcií.

V ING je najpredávanejší ING (L) Flex Slovenský dlhopisový fond. Nasledujú ING (L) Patrimonial Aggressive – zmiešaný, najmä indexový fond a ING (L) Invest Health Care investujúci do zdravotníctva.

„Naďalej sú zaujímavé fondy, ktoré ponúkajú zdroj prirodzeného príjmu ako dividendový výnos alebo vynos z kupónov,“ uvádza Fidelity. Najpredávanejším fondom tejto spoločnosti je i tento rok FF Global Dividend Fund, za ním však nasleduje akciový FF European High Yield Fund a ako tretí napredávanejší je

Fidelity Fixed Term 2018 Fund investujúci a držiaci do splatnosti dlhopisy.

U spoločnosti Pioneer je napredávanejším fondom akciový Pioneer Funds – Global Select. Na ďalších dvoch miestach pokračujú tiež akciové fondy Pioneer Funds – Emerging Markets Equity a Pioneer Funds – European Equity Target Income. Tieto fondy boli najobľúbenejšie i minulý rok. No hoci sa ich prvenstvo

hodnotie Slovákov Miroslav Ovčarik, country manažér Pioneer Investments SR

Rozhoduje garancia výnosu

Podľa vyššie zmienenej preferencie fondov akceptácia rizika investormi síce rastie, no stále prevláda investovanie na istotu. Dokazuje to i nedávny prieskum. Najdôležitejším rozhodovacím kritériom pri výbere podielového fondu je podľa neho až pre tretinu Slovákov garancia výnosu. Hneď za ňou nasleduje miera rizika a tretím je dividendový výnos. A až na štvrtom mieste je kritérium vysokého výnosu a ako piate kritérium zohľadňujú Slováci renomé emitenta alebo správcu investície. Naopak najmenej zohľadňovanými kritériami sú kolísavosť kurzu, odvetvie investície a dĺžka investičného horizontu.

Necháme si poradiť

Investície sú pre veľkú časť Slovákov stále neznámymi vodami.

Z toho pramení i ich opatrnosť pri výbere aktív, ale dokazuje to i ďalší záver. Ak by respondenti prieskumu, ktorý realizovala spoločnosť Stem Mark, mali investovať štyri tisíc eur, takmer deväť z desiatich by výber fondu či zloženie investičného portfólia konzultovali s niekým ďalším. Päťina by sa spoliehala na investičného poradcu alebo pracovníka banky, takmer polovica by si vypočula názor poradcu, ale rozhodnutie by urobila sama, jedna päťina by dala na partnera alebo blízku rodinu a len zhruba jeden z desiatich by sa rozhodoval len sám.

„Zorientovať sa dnes na trhu investičných produktov nemusí byť jednoduché pre každého. Investovanie už totiž dávno nie je ‚len‘ o akciách a dlhopisoch. K dispozícii sú sofistikované riešenia, ktoré vzhľadom na investičný horizont aj na niekoľko desiatok rokov môžu klientov sprevádzať celým životom,“ komentuje dáta z výskumu M. Ovčarik zo spoločnosti Pioneer. „Som preto rád, že takmer polovica oslovených respondentov, pokiaľ ide o ich osobné financie, vníma kvalifikovanú pomoc finančných odborníkov ako dôležitú,“ dodáva.

Zdroj: investujeme.sk ●

Do čoho ste investovali v roku 2014 (podľa anketu na portáli investujeme.sk)

Podielové fondy	(55%)
Najmä akcie	(13%)
Najmä dlhopisy	(11%)
Najmä komodity	(11%)
Bankové vklady	(10%)
Spolu hlasovalo 71 čitateľov	

nezmenilo, stúpol kvantitatívny záujem o ne. V tomto roku došlo k takmer zdvojnásobeniu objemu čistých predajov z minuloročných zhruba desať miliónov eur na necelých 20 miliónov. „Potvrzuje to celkovo zvýšený záujem investorov o podielové fondy ako investičné riešenie,“ oceňuje investičné roz-

Investície do nehnuteľností vlni rástli

Objem investícií do nehnuteľností v strednej Európe v roku 2014 vzrástol na 7,3 miliardy eur, čo je najviac za ostatných sedem rokov.

Medziročne stúpili o 41 percent. Aktivita sa výrazne zvýšila v 4. štvrtroku, keď investície dosiahli 2,9 miliardy eur oproti 1,8 miliardy eur v 3. kvartáli. Vyplýva to z aktuálnej analýzy poradenskej spoločnosti Cushman & Wakefield.

Poľsko vlni prilákalo 3,13 miliardy eur, o niečo viac než v predchádzajúcom roku. Rumunsko bolo svedkom najvyššieho medziročného nárastu o 141 percent na 1,07 miliardy eur. V Maďarsku predstavovali investície 616 miliónov eur pri 73 percentnom raste. V Česku sa objem transakcií medziročne zvýšil o 96 percent na 1,99 miliardy eur a Slovensko zaznamenalo nárast o 116 percent na 504 miliónov eur. K európskym a americkým investorom sa pridal i kapitál z Ázie a Stredného východu.

Kvalitné nehnuteľnosti a silné trhy

„Stredná Európa sa stala neoddeliteľnou súčasťou všetkých celoeurópskych investičných stratégií. Je to hlavne zásluhou Varšavy, aktivita však jednoznačne posilňuje vo všetkých stredoeurópskych krajinách. Región ponúka kvalitné nehnuteľnosti a silné nájomné trhy, najviac v rámci najrýchlejšie rastúcich ekonomík z celej Európy,“ zhodnotil vedúci stredoeurópskeho investičného tímu spoločnosti James Chapman.

Pre Slovensko bol vlaňajšok ďalším silným rokom s objemami investícií, ktoré sa približovali tým v Maďarsku. Zvýšená aktivita nových aj existujúcich investorov aj naďalej podporí napredovanie trhu. Po úspešných

rokoch 2013 a 2014 je v súčasnosti záujem vo všetkých sektoroch. Očakávame, že rok 2015 bude taktiež úspešný,“ predpovedá vedúci tímu investícií spoločnosti na Slovensku Andrew Thompson.

Rast by mal pokračovať

Výsledky v každom z odvetví trhu s nehnuteľnosťami vzrástli, alebo prekonal dlhodobý priemer. Tabuľku v roku 2014 viedli kancelárske plochy s transakciami v hodnote 2,81

miliardy eur pri 13-% medziročnom zvýšení, nasledoval maloobchod s 2,32 miliardy eur, čo je o štvrtinu viac než v roku 2013. Priemyselny trh pokračoval vo výraznom raste, ktorý na úrovni 1,77 miliardy eur o 470 % prekonal päťročný priemer.

Spoločnosť očakáva, že v tomto roku bude rast objemu investícií na všetkých stredoeurópskych trhoch pokračovať. Zároveň sa majú vo všetkých odvetviach trhu naďalej znižovať výnosy. ts ●

Ako je to s investičnými fondmi?

Investičné fondy zarobili, podľa informácie agentúry Reuters, svojim investorom v posledných 10 rokoch 1,5 bilióna USD (1,32 bilióna eur). Tieto závery prišli v čase, keď penzijné fondy, ako California Public Employees' Retirement System alebo holandský PFZW, čelia čoraz prísnejším kontrolám. Dôvodom sú sťažnosti penzijných fondov na vysoké náklady a slabé výsledky. Štúdia obchodnej organizácie Alternative Investment Management Association (AIMA) však tvrdí presný opak. „Globálny sektor investičných fondov od finančnej krízy rástol približne o 10 % ročne a väčšina tohto ras-

tu pochádza z vyšších investícií verejných aj súkromných penzijných fondov,“ povedal výkonný riaditeľ AIMA Jack Inglis. Podľa jeho údajov každý štvrtý dolár investovaný v sektore, ktorý má celkovú hodnotu takmer tri bilióny dolárov, pochádza od verejných a súkromných penzijných fondov.

Čistý prílev investícií do fondov vlni dosiahol 76,4 miliardy USD, čo je najvyššia úroveň od roka 2007. Tieto peniaze zarobili investorom 140,3 miliardy USD, a to už po odpočítaní poplatkov vo výške zhruba 5 % hodnoty aktív, ktoré investičné fondy spravovali na začiatku roka 2014. ●

Ako zaobchádzajú Slováci so

Od výplaty k výplate žijú takmer štyri pätiny Slovákov. Ako informovala analytička Poštovej banky Dana Vrabcová, ktorá vychádzala z údajov Štatistického úradu SR, až 78,7 % slovenských domácností má ťažkosti s platením zvyčajných výdavkov. Medzi ne patria nákupy, ktoré domácnosť bežne uskutočňuje, teda spotrebné výdavky, ktoré domácnosť pokladá za štandard.

Najvyšší podiel domácností so spomínanými ťažkosťami, až 87 %, je v Košickom kraji. „To nie je veľmi prekvapivé, nakoľko práve východoslovenský región stále trápí vysoká miera nezamestnanosti a bez práce je tu každý šiesty ekonomicky aktívny obyvateľ. To sa zákonite premieta aj do finančnej situácie tamjších domácností,“ skonštatovala Vrabcová. Najmenší podiel domácností, ktoré majú ťažkosti s platením bežných výdavkov, je v Bratislavskom kraji.

Zvyčajné výdavky sú podľa Vrabcovej postrachom najmä pre neúplné rodiny s deťmi. Ťažkosťi s platením účtov má takmer deväť z desiatich domácností, v ktorých žije len jeden rodič s aspoň jedným dieťaťom. Podobne sú na tom ale aj domácnosti dôchodcov - v tejto skupine priznáva problémy osem z desiatich dvojčlenných domácností, v ktorých žije aspoň jeden dôchodca.

Najčastejšie problémy sú s platením za bývanie

Náklady na bývanie, vodu, elektrinu alebo plyn tvoria viac ako pätinu našich spotrebných výdavkov. Ťažkosti s platením celkových nákladov na bývanie tak má až 93 % domácností. Najviac takýchto rodín, až 95,4 %, je v Nitrianskom kraji a najmenej, no stále až takmer 91 %, v Trenčianskom a Bratislavskom kraji.

Avšak Slovákom sa aj z mála podarí podľa Vrabcovej aspoň čo-to ušetriť. Dokazuje to podľa nej aj medziročne vyšší stav vkladov obyvateľstva v slovenskom bankovom sektore. Za predpokladu, že sa Slovákom každý mesiac podarí odložiť si 10 % zo svojho príjmu, tak rezervu vo výške troch mesačných príjmov, čo je odporúčané minimum, naštartia podľa analytičky v horizonte dva a pol roka.

Šetríme, aby sme mali rezervu

Podľa prieskumu, ktorý pre Slovenskú sporiteľňu uskutočnila firma IMAS International v septembri minulého roka, si priemerný Slováč dokáže odložiť mesačne 96 eur. Je to o šesť eur viac ako rok predtým..

Viac si v regióne dokážu odložiť len Rakúšania, a to 188 eur. Česi si vedia odložiť 75 eur, Chorváti 60 eur, Maďari 49 eur, Rumuni 41 eur a Srbi 35 eur. „Do úvahy treba brať aj rozdiely v priemerných platoch v jednotlivých krajinách. Tie sú napríklad v Rakúsku viac ako šesťnásobné v porovnaní s Rumunskom,“ povedala analytička Slovenskej sporiteľne Katarína Muchová.

Medzi Slováckmi však vidno podľa sporiteľne veľké rozdiely. Každý štvrtý si totiž nedokáže odložiť viac ako 20 eur, no 28 % respondentov spóruje viac ako 100 eur mesačne a práve tí zvyšujú priemer. „Príjem slovenských domácností je vyšší a môže za to lepší vývoj trhu práce v

svojimi peniazmi?

minulom roku. Znížila sa miera nezamestnanosti, takže viac ľudí dostáva mzdu. Zároveň sa v prvom polroku vlni zvýšili mzdy, medziročne približne o 4,5 %. V predošlých rokoch bol nominálny rast miezd asi o polovicu pomalší. Časť z týchto dodatočných príjmov ľudia minuli, po dlhšom čase tak spotreba opäť stúpa. Zároveň si však ľudia dokážu aj viac usporiť," povedala Muchová.

Za pravidelné sporenie sa vyjadrilo 71 % opýtaných Slovákov. Takmer každý Slovák sporiť najmä preto, aby si vytvoril dostatočnú rezervu pre prípad núdze. V prieskume sa takto vyjadrilo až 95 % opýtaných. Dlhodobou najobľúbenejším sporiacim produktom Slovákov sú sporiace účty. Oblubuje ich viac ako polovica opýtaných. Novým trendom je podľa výsledkov prieskumu investovanie peňazí do nehnuteľností, to obľubuje 17 % opýtaných. Investovanie do zlata a iných drahých kovov preferuje 8 % Slovákov. Prieskum zrealizovala pre Slovenskú sporiteľňu spoločnosť IMAS International počas septembra 2014 prostredníctvom telefonických rozhovorov na celkovej vzorke 501 respondentov vo veku nad 15 rokov.

Nevieme, koľko mesačne minieme

To, že Slováci radi sporia, potvrdil aj interný prieskum Sberbank. Banka skúmala takmer

12 tisíc aktívnych majiteľov sporiacich účtov za posledný rok. Tretina majiteľov sporiacich účtov na svoju pohotovostnú rezervu len prihadzuje peniaze. No takých, čo vkladajú a aj vyberajú, je 65 %. „Je prekvapivé, že väčšina sporiteľov prevetráva svoju finančnú rezervu pravidelne každý mesiac. Naznačuje to, že nejde o nepredvídané výdavky, ale o bežnú spotrebu. Väčšina z nás teda nevie presne odhadnúť, koľko vlastne za mesiac minie peňazí," povedal vedúci oddelenia Customer Value Management v Sberbank Filip Vítek.

Popri šetrení sa však vlni prehlbovalo aj zadlžovanie domácností a podľa bankárov by malo pokračovať aj v tomto roku. „Zároveň však predpokladáme spomalenie rastu úverového trhu," povedala hovorkyňa Prima banky Eva Čonková. To, že tempo úverovania sa o niečo spomalí, predpokladá aj VÚB banka. „Stále však bude pomerne rýchle, blízko dvojcifrenej miery rastu," povedal hlavný ekonóm VÚB banky Zdenko Štefanides.

Podľa Slovenskej sporiteľne sú slovenské domácnosti v porovnaní so zahraničím stále značne menej zadlžené. „Predpokladáme, že objem úverov obyvateľstvu tak bude ďalej rásť, v najbližších rokoch tempom okolo 7 až 10 % ročne," uviedol analytik Slovenskej sporiteľne Michal Mušák.

Popri úsporách rastú aj pôžičky

Hoci sa o Slovákoch často hovorí ako o veľmi sporivom národe, v poslednom roku to podľa Čonkovej prestalo platiť a obyvatelia sa každý mesiac zadlžovali v rekordných objemoch. Výnimkou v rekordnom úverovaní neboli vlni podľa nej dokonca ani letné mesiace, počas ktorých v uplynulých rokoch apetít obyvateľov po úveroch klesal. Hypotekárne úvery rastú podľa Tatra banky rekordným tempom, a to aj odhliadnuc od rastúceho objemu refinančných úverov. „Vysoká dynamika rastu úverov je popri dlhodobo pozitívnom vplyve vekovej štruktúry obyvateľstva podporovaná rastúcim indexom dostupnosti bývania," povedala hovorkyňa Tatra banky Marína Masárová.

Dopyt klientov vlni zvyšoval pokračujúci pokles úrokových sadzieb z novo poskytnutých hypotekárnych úverov. Počas letných mesiacov sa úroky z hypoték dostali podľa Masárovej na Slovensku už na úroveň Francúzska. Napriek očakávanému pokračujúcemu rastu slovenskej ekonomiky aj v roku 2015 Tatra banka predpokladá mierne spomalenie tempa rastu hypotekárnych aj spotrebných úverov. „V roku 2015 očakávame medziročné tempo rastu úverov na bývanie a spotrebných úverov okolo 10 %," povedala Masárová.

Zadlženosť Slovákov je nižšia ako priemer EÚ

Slováci sú podľa hlavného ekonóma ČSOB Mareka Gábriša menej zadlžení, ako sú v priemere ľudia v eurozóne. „To, samozrejme, neznamená, že to je náš trvalý a nemenný vzor a ani to, že túto úroveň máme dosiahnuť hneď zajtra," pokračoval Gábriš. Silný záujem najmä o úvery na bývanie pretrvával aj v roku 2014, čo zrejme podľa Gábriša viedlo Národnú banku Slovenska k tomu, aby vydala odporúčanie týkajúce sa napríklad obmedzenia poskytovania 100-percentných hypoték. „Nepredpokladám, že spôsobí väčšie problémy, ale v úvode roka môže prísť k čiastočnému spomaleniu dopytu kvôli presunu časti záujemcov, ktorí chceli kúpiť byt, už na koniec roka 2014," povedal Gábriš.

Koniec stopercentných úverov?

Opatrenie centrálnej banky podľa mBank do istej miery sťaží prístup ľudí s nižšími príjmami najmä k úverom s vysokým LTV nad 90 % (Loan to value - pomer medzi veľkosťou sumy poskytovaného hypotekárneho úveru a hodnotou zakladanej nehnuteľnosti). „Malo by však pomôcť vyššej bezpečnosti bankového sektora tým, že zvyšuje náročnosť podmienok získania úveru ako je posúdenie príjmu alebo overenie hodnoty nehnuteľnosti, čím zároveň chráni aj ľudí pred prípadnou hrozbou neschopnosti splácať úver," povedal vedúci slovenskej organizačnej zložky mBank Przemysław Kłobut.

Obmedzenie podielu hypotekárnych úverov s vysokým LTV na celkovom portfóliu majú interne stanovené viaceré slovenské banky už v súčasnosti. „Odporúčanie preto povedie skôr k štandardizácii na celom trhu. Povinnosť vyžadovať aspoň minimálny podiel vlastných úspor pri financovaní bývania je zdravým opatrením," skonštatovala Masárová. Z pohľadu Sberbank regulácia LTV znamená výzvu pre hľadanie spôsobu, ako z obmedzenia urobiť konkurenčnú výhodu v podobe poskytovania spotrebného úveru so zvýhodnenou úrokovou sadzbou. „Preto predpokladáme, že záujem o hypotéky začiatkom roka 2015 sa nebude výrazne líšiť od ostatných rokov," povedala hovorkyňa Sberbank Ľubomíra Chmelová.

Slovenská sporiteľňa nové odporúčania centrálnej banky považuje za správne. Stanovujú podľa hovorca sporiteľne Štefana Frimmera jasné pravidlá pre všetky banky na trhu. „Slovenská sporiteľňa prijatie týchto odporúčaní podporovala. Podľa nášho názoru je zmysluplný strop LTV pre hypotekárne úvery na úrovni 90 %. Dopad nových opatrení bude postupný. Prejaví sa v najbližších rokoch a dotkne sa len malej časti klientov," domnieva sa Frimmer.

Spracované podľa banky.sk ●

Bankové asociácie sa ohradili voči novej dani

Aj slovenský minister financií Peter Kažimír dostal list od štyroch bankových asociácií a federácií, ktoré reprezentujú takmer 100 percent európskeho bankového sektora. List, v ktorom upozorňujú na dôsledky zavedenia dane z finančných transakcií (FTT), zaslali 11 ministrom financií členských krajín Európskej únie. Informovala o tom Slovenská banková asociácia (SBA).

Bankové asociácie listom reagovali na písomnú žiadosť francúzskeho ministra financií Michela Sapina a rakúskeho spolkového ministra financií Hansa Jörga Schellinga, aby boli prijaté kroky na oživenie prípravných prác pre zavedenie dane z finančných transakcií na základe posilnenej spolupráce Belgicka, Estónska, Francúzska, Grécka, Nemecka, Rakúska, Slovenska, Slovinska, Španielska, Portugalska a Talianska.

Európska asociácia družstevných bánk (EACB), Európska asociácia verejných bánk (EAPB), Európske združenie sporiteľní (ESBG) a Európska banková federácia (EBF), ktorej členom je aj SBA, zdôrazňujú, že vlády zapojených krajín nebezpečne podceňujú ekonomický dosah dane na ekonomiky únie. „Ak bude daň zavedená tak, ako bola navrhnutá, vážne ohrozí finančnú stabilitu nielen v eurozóne,“ priblížila v stanovisku pre médiá SBA. Asociácia zároveň uviedla, že aj nedávno zrealizovaný výskum pre Európsku komisiu ukázal, že významným otáznikom je výber tejto dane a jeho nákladnosť. „Zavedenie dane z finančných transakcií môže pôsobiť

kontraproduktívne dôsledkom nízkych daňových príjmov z nej a súčasne vysokým nákladom na jej zavedenie a udržanie systému jej výberu,“ doplnila SBA.

Asociácie upozorňujú aj na riziko nespravodlivej marginalizácie a konkurenčného znevýhodnenia finančných inštitúcií z menších zúčastnených krajín, čo podľa nich ne-

zostane bez dôsledkov aj na nefinančné sektory ekonomík týchto krajín. „Efektívnosť zavedenia takejto dane pre Slovensko je viac než otáznka. Ako sa uvádza v liste, cestou na zvýšenie rozpočtových príjmov je zvyšovanie a podnecovanie ekonomických aktivít podnikateľského sektora a zvyšovanie zamestnanosti,“ dodala SBA. ts ●

Termínované vklady vynášajú viac

Priemerná úroková sadzba z nových vkladov domácností splatných na požiadanie sa v treťom kvartáli v porovnaní s druhým štvrtrokom znížila o 0,02 percentuálneho bodu.

Na konci tretieho štvrtroka tak dosiahla 0,26 %. Ako ďalej vyplýva z údajov Národnej banky Slovenska, rast priemernej sadzby

zaznamenali len vklady s dohodnutou splatnosťou.

Úročenie vkladov s dohodnutou splatnosťou do jedného roka v treťom štvrtroku medzikvartálne vzrástlo o 0,01 bodu na ročnú sadzbu 1,48 %. Úročenie od jedného do dvoch rokov sa zvýšilo o 0,02 percentuálneho bodu na 1,84 %. Vklady s dohod-

nutou splatnosťou nad dva roky vzrástli o 0,07 bodu na 2,12 %.

Ceny vkladov s výpovednou lehotou poklesli. Vklady s výpovednou lehotou do troch mesiacov poklesli o 0,04 bodu na 0,40 %. Úročenie vkladov s výpovednou lehotou nad tri mesiace sa znížilo o 0,08 bodu na 1,40 %. ts ●

Príležitosť pre investovanie

ČSOB začala s predajom hypotekárnych záložných listov (HZL) v celkovom objeme 10 mil. eur. Upisovacie obdobie je od 19. januára do 24. februára tohto roka. Dátum emisie banka stanovila na 27. februára a splatnosť istiny

je 27. februára 2019. Vyplýva to z informácií zverejnených spoločnosťou.

Úročenie je stanovené na pevnú ročnú úrokovú sadzbu vo výške 1,60 %. Investori získajú aj 100-percentnú kapitálovú ochranu investície pri splatnosti. Výnos sa bude vyplácať

každý rok. Emisný kurz predstavuje 100 % z menovitej hodnoty cenného papiera. Poplatok za upísanie a vydanie dlhopisu je 0,5 % z menovitej hodnoty obchodu. Minimálna menovitá hodnota prvej investície je 5 tis. eur. ●

Straty finančných inštitúcií budú znášať veritelia

Ak sa finančná inštitúcia ocitne v problémoch, straty budú po novom ako prví znášať akcionári a veritelia bánk. Vyplýva to zo zákona o riešení krízových situácií na finančnom trhu, ktorý 1. januára 2015 nadobudol účinnosť.

Cieľom zákona je zaviesť do praxe spôsob riešenia situácií, keď sa banky alebo obchodníci s cennými papiermi dostanú do finančných problémov. Predloženým postupom sa má zabrániť otrasom na finančných trhoch a zabezpečiť sa kontinuita základných finančných služieb zlyhávajúcej finančnej inštitúcie.

Systém krízového manažmentu pozostáva z troch fáz. V prvej fáze prípravy a prevencie nový zákon ustanovuje povinnosti finančných inštitúcií vypracovať plány ozdravenia, v ktorých sa určí spôsob a opatrenia na obnovu prevádzkyschopnosti v prípade závažného zhoršenia finančnej situácie. „V druhej

fáze zákon stanovuje možnosť intervencie tak, aby sa vyriešila situácia finančnej inštitúcie v prípade počiatočných problémov,“ priblížilo ministerstvo financií.

Tretia etapa hovorí o tom, ako sa budú uplatňovať zákonom vymedzené krízové opatrenia v prípade, ak je nevyhnutné zachrániť upadajúcu spoločnosť a neexistujú žiadne iné riešenia ozdravenia inštitúcie v primeranom čase.

Zároveň vzniká nový Národný fond pre riešenie krízových situácií, do ktorého budú prispievať banky a obchodníci s cennými papiermi a z ktorého budú následne financované prípadné riešenia ich krízových situácií. Vytvára sa tiež Rada pre riešenie krízových situácií, ktorá bude rozhodovať o opatreniach a vykonávať právomoci na riešenie krízových situácií vybraných finančných inštitúcií.

Rámec pre takýto systém krízového riadenia

a prevencie bol vypracovaný na úrovni Európskej únie a má byť zapracovaný do legislatívy všetkých členských štátov. Zákomom sa teda implementuje do slovenskej legislatívy eurosmerica o krízovom manažmente. Tá je súčasťou širšieho rámca pravidiel, ktorým sa stanovuje jednotný postup riešenia krízových situácií úverových inštitúcií a určitých investičných spoločností, vrátane vzniku jednotného fondu na riešenie krízových situácií. Súbor týchto opatrení je podľa rezortu financií odpoveďou na nedávne otrasy spôsobené finančnou krízou, ktorá odkryla rozsiahle riziká na finančnom trhu a nedostatky vo fungovaní finančných inštitúcií. „Silná vzájomná prepojenosť subjektov totiž vytvára pri ich zlyhaní hrozbu vzniku systémovej krízy, ktorej negatívne dôsledky sa následne prenášajú aj na reálnu ekonomiku,“ dodalo MF SR.

ts ●

Pohľady na vývoj ekonomiky sú rôzne

Pokles cien ropy a priaznivejšia situácia v USA zrejme nebudú stačiť na to, aby sa tohtoročný výhľad rastu globálnej ekonomiky zlepšil. Povedala to šéfka Medzinárodného menového fondu (MMF) Christine Lagardeová. Podľa jej slov lacnejšia ropa pomôže spotrebiteľom, no USA budú pravdepodobne jedinou veľkou ekonomikou, ktorá sa vzoprie trendu oslabovania investícií a spotreby.

Podľa jej slov eurozóna a Japonsku hrozí dlhé obdobie nebezpečne nízkej inflácie. Lagardeová taktiež počíta so spomalením rozvíjajúcich sa ekonomík na čele so spomalením Číny. Klesajúce ceny ropy, či iných komodít, podľa nej už teraz vytvárajú „obrovský tlak v menovej oblasti“ na ekonomiky Nigérie, Ruska a Venezuely.

Pohľad Svetovej banky

Aj Svetová banka zhoršila prognózu rastu globálnej ekonomiky v rokoch 2015 a 2016. Dôvodom je nepriaznivý výhľad eurozóny, Japonska a niektorých hlavných rozvíjajúcich sa ekonomík.

Tieto problémy prevažujú nad pozitívami, ktoré priniesli nižšie ceny ropy. Globálna ekonomika by podľa banky mala v tomto roku posilniť o 3 %, kým júnová prognóza rátala s rastom o 3,4 %. Celosvetový hrubý domáci produkt (HDP) by mal v roku 2016 vzrásť o 3,3 %, kým v júnovej prognóze Svetová banka počítala s rastom vo výške 3,5 %. V roku 2017 by si mala svetová ekonomika pripísať 3,2 %. Svetová banka predpovedá výrazný rast eko-

nomikám USA a Veľkej Británie na rozdiel od iných rozvinutých krajín. Napríklad ekonomiky eurozóny a Japonska by mali naďalej čeliť nevýraznému hospodárskemu rastu a hrozbe deflácie. Svetová banka predpokladá, že 60-percentný pokles cien ropy od júna minulého roku bude mať pozitívny vplyv na svetovú ekonomiku, keďže pomôže krajinám, ktoré ropu dovážajú.

Ako to vidí NBS

Rýchlejší rast slovenskej ekonomiky a nulový rast cien v tomto roku. Také sú najnovšie očakávania Národnej banky Slovenska, ktorá zverejnila aktualizáciu svojej pôvodnej decembrovej prognózy.

Najvýraznejšou zmenou oproti pôvodným predpokladom je výrazný prepád cien ropy, mierne korigovaný slabším výmenným kurzom eura. „Vplyvom pozitívneho ponukového šoku dochádza k zlepšeniu vyhládok ekonomiky SR v strednodobom horizonte,“ konštatuje centrálna banka. V tomto roku by sa tak mal rast ekonomiky zrýchliť na 2,9 % a budúci rok ďalej na 3,6 %.

Nižšie ceny ropy majú mať pozitívny vplyv na najvýznamnejších obchodných partnerov SR, vďaka čomu sa by sa mal v najbližších dvoch rokoch zvýšiť dopyt po slovenských výrobkoch a službách v zahraničí. V tomto roku však bude pre zvýšenie rastu hrubého domáceho produktu určujúci domáci dopyt. Očakávaný prepád cien energií v rokoch 2015 aj 2016 ovplyvnil aj výhľad inflácie. „Ceny by mali stagnovať v tomto roku rovnako ako v roku 2014. K miernemu zrýchleniu rastu cien by malo dôjsť s výraznejším rastom domáceho dopytu a odznením prudkého prepádu cien ropy až v roku 2016, keď by mala inflácia dosiahnuť 1,4 %,“ avizuje NBS.

Predpokladaný lepší vývoj domáceho dopytu by mal podľa centrálnej banky vytvoriť aj priestor na rýchlejší rast zamestnanosti. Tá by mala vzrásť o 0,9 % v tomto a o 0,7 % v budúcom roku, čo by malo tlačiť aj na pokles nezamestnanosti. „V mzdovom vývoji sa prejaví nižší rast cien, nominálne by mali rásť mzdy mierne pomalšie ako v predchádzajúcej predikcii, avšak v reálnom vyjadrení by si mali domácnosti polepšiť,“ dodáva NBS.

Zoznámte sa so skratkou NPC

Ako správne rozbehnúť svoj nový podnikateľský zámer, kde nájsť partnerov pre podnikanie, ako chrániť svoje know – how, či ako efektívnejšie využívať potenciál trhu a prinášať naň inovatívne nápady? Aj to sú otázky, ktoré si kladie nielen začínajúci, ale aj existujúci podnikateľ.

Iný kľúč k nájdeniu odpovedí platí pri veľkom podniku, iný pri malých a stredných firmách. A práve pre ne bude jeho nájdenie o niečo ľahšie vďaka podpore zo strany Národného podnikateľského centra (NPC).

Národné podnikateľské centrum (NPC) sa má stať silným partnerom pre malých a stredných podnikateľov najmä prostredníctvom poskytovania širokej škály služieb. Dôležité bude najmä podchytať začínajúcich podnikateľov, prilákať prípadne zahraničné firmy a budovať intenzívne prepojenie medzi súkromnou, akademickou a vedecko-výskumnou sférou s cieľom zvýšenia inovačnej výkonnosti a konkurencieschopnosti.

NPC

NÁRODNÉ PODNIKATEĽSKÉ CENTRUM

bol slávnostne otvorený už v novembri minulého roka na Fakulte informatiky a informačných technológií STU v Bratislave. FabLab nie je len takzvaným výrobným laboratóriom, ale je označovaný aj za „fabulous“, teda úžasné laboratórium. Je to práve vďaka dostupnosti najmodernejších technológií ako sú 3D tlačiarne, laserové rezačky, 3D skenery a podobne. FabLab je možnosť ako sa zoznámiť s fungovaním týchto technológií a čo všetko je možné prostredníctvom nich vytvoriť, resp. ako ich využiť pri realizácii svojho nápadu. CreativePoint bude praktickým odrazom toho, čo reprezentuje FabLab. Určený bude najmä potenciálnym, ale i existujúcim podnikateľom s cieľom overiť si napríklad techno-

nikateľského centra na Slovensku – I. etapa. (ďalej projekt NPC). Rieši ho Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) ako priamo riadená organizácia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a Slovak Business Agency (SBA). Ide o prvý národný projekt, ktorý rieši CVTI SR s partnerom a tiež prvý projekt, kde dochádza k medzirezortnej spolupráci.

Projekt NPC je aktuálny od druhej polovice minulého roka. Ktoré z aktivít sa doteraz podarilo úspešne naštartovať a čo projekt čaká v ďalšom období, o tom sme sa porozprávali s Ing. Alžbetou Pajchortovou, projektovou manažérkou NPC.

Projekt NPC sa realizuje už viac ako pol roka. Čo považujete za najvýznamnejší krok za doterajšie obdobie jeho realizácie?

NPC je prvým medzirezortným národným projektom, na realizácii ktorého sa podieľajú dva rezorty - školstvo aj hospodárstvo. Za najväčší doterajší úspech považujem otvorenie tvorivej dielne FabLab, ktorá ponúka širokej verejnosti možnosť oboznámiť sa s najnovšími technológiami a overiť ich v praxi. V spolupráci s Úniou nevidiacich a slabozrakých sme zorganizovali workshop, kde možnosti 3D tlače umožnili nevidiacim dotykom zreálniť predstavu o exponátoch múzeí, ktorých spravidla nie je možné sa dotýkať.

Národné podnikateľské centrum má aktívne podporovať malé a stredné podnikanie prostredníctvom ponúkaných služieb. O aké konkrétne služby pôjde? S akou požiadavkou sa môže na NPC malý alebo stredný podnikateľ obrátiť?

Expertné podporné služby, ktoré už dnes poskytujeme na webovej stránke projektu www.npc.cvtisr.sk, zahŕňajú ako proces priemyselno-právnej ochrany duševného vlastníctva, tak aj procesy súvisiace s jeho komercializáciou. Prechádzajú od identifikácie výsledkov výskumu a vývoja, vhodných na priemyselno-právnu ochranu, cez posúdenie prínosov technológie a realizáciu ochrany (príprava a podanie patentových a iných prihlášok), až po marketingové prezentácie technológií, ▶

Vo FabLab je k dispozícii aj 3D tlačiareň, na ktorej sa dá „vytlačiť“ aj takýto model hradu Beckov.

Národné podnikateľské centrum tu bude tiež pre študentov, dizajnérov či iných kreatívov, ktorí chcú svoj nápad zhmotniť a dať mu reálnu podobu. Pre tieto účely sa vybudujú dva špecializované priestory.

„Domy kreativity“

Jedným z nich je tzv. **FabLab** (fabrication laboratory) a druhým **CreativePoint**. FabLab

logický postup či vytvoriť si funkčný prototyp práve na týchto moderných technológiách.

Spolupráca rezortov

Národné podnikateľské centrum (NPC) je súčasťou jedného z národných projektov spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov Európskej únie. Konkrétne ide o projekt Podpora zriadenia a rozvoja Národného pod-

Túto stránku sponzoruje

najväčší výrobca stavebných profilov na Slovensku.

PRÁVNA PORADŇA

Mám prepravnú firmu moji kamionisti jazdia po celej Európe. Okrem toho máme prenájatý sklad pri Mníchove a vysielam tam pravidelne zamestnancov z mojej firmy na inventúru. Pred krátkym časom som sa dozvedel, že Nemecko plánuje v dohľadnej dobe zaviesť minimálnu mzdu. Dotkne sa to aj mojich vyslaných zamestnancov?

Nemecko zaviedlo zákonom minimálnu mzdu s účinnosťou od 1. januára 2015. Minimálnu hodinovú mzdu stanovili na 8,50 eura. A keďže to platí pre celé územie Nemecka a pre všetky sektory a všetkých pracujúcich, dotkne sa to aj Vašich zamestnancov. Podľa zákona sa nerobí rozdiel medzi zamestnancom nemeckej alebo zahraničnej firmy, čiže sa to dotkne nie len tých, ktorých zamestnávate v sklade, ale aj tých, ktorých vysielate do Nemecka zo

Slovenska a tiež sa to dotkne aj Vašich šóférov, ktorí cez Nemecko len prechádzajú. Osobitná úprava sa týka aj termínu výplaty, ktorý musí byť podľa nemeckého zákona najneskôr posledný bankový deň mesiaca nasledujúci po vykonaní práce. Dodržiavanie a sankcionovanie má na starosti colná správa a jej je potrebné na vyžiadanie aj predložiť tak pracovné zmluvy ľudí pracujúcich na území Nemecka, ako aj všetky doklady, preukazujúce vyplatenie nemeckej minimálnej mzdy. S tým súvisí aj povinnosť Vás ako zamestnávateľa predkladať už pred začiatkom prác Vášho zamestnanca na území Nemecka príslušnému úradu colnej správy informáciu o dátume začiatku a ukončenia ich činnosti, či miesta výkonu práce. Môžu žiadať aj iné informácie, ale najmä informáciu o tom, kde budú uložené pracovné zmluvy a do-

klady o vyplácaní minimálnej mzdy týchto osôb. Nemecké úrady majú v pláne totiž pravidelne preverovať vyplácanie minimálnej mzdy zahraničným pracovníkom aj v domovských krajinách zamestnávateľov. Sankciou je v prvom rade pokuta a v druhom rade - ak prekročí pokuta výšku 2 500 eur - budú takéto firmy vylúčené z verejných tendrov v Nemecku. Zaujímavosťou je, že zodpovednosť za dodržiavanie zákona pritom nemá len samotný zamestnávateľ, ale aj jeho obchodný partner v Nemecku. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR odporúča firmám, ktoré majú v Nemecku zamestnancov, alebo ich tam vysielajú, aby sa informovali u nemeckých zamestnávateľských, prípadne odborových zväzov, čím predídu možným komplikáciám.

D. Grznárik

vyhľadávanie partnerov pre komercializáciu a prípravu licenčných zmlúv. Podnikatelia sa na nás môžu obrátiť aj so žiadosťou o rešeršné služby. Zahŕňajú vypracovanie jednorazových a priebežných patentových rešerší na stav techniky (vhodné na potvrdenie novosti technológie), aktivity konkurencie, právny stav ochranných dokumentov a na dizajny a ochranné známky. Rešeršné služby sa poskytujú primárne pre identifikáciu splnenia jednej z nevyhnutných podmienok možnosti ochrany duševného vlastníctva prostredníctvom patentov - „novosti“. Všetky služby sa súkromným firmám poskytujú bezplatne.

Vedeli by ste uviesť modelový príklad, ako by tieto skutočnosti mali vďaka NPC dostať reálnu podobu. Predstavme si malého podnikateľa, ktorý príde so svojim nápadom do NPC, čo bude nasledovať ďalej ...?

Poradíme s prípravou podnikateľského plánu, výberom formy podnikania, upozorníme na najčastejšie chyby pri podnikateľských plánoch a ako im predchádzať, vysvetlíme možnosti financovania, či projekt v prípade splnenia podmienok prefinancujeme. Ak bude podnikateľský zámer technologicky orientovaný, resp. inovatívny, alebo založený na výsledkoch výskumu a vývoja, bude možné podnikateľovi ponúknuť služby a priestory tzv. technologického inkubátora. V skratke môžeme povedať, že začínajúci podnikateľ v priestoroch NPC dostane odpoveď na všetky otázky súvisiace s podnikaním a potrebné finančné a nefinančné služby.

Aké nástroje sa budú využívať na prepájanie vedcov a inovátorov s podnikateľmi? A aké očakávateľné odzvy z oboch strán?

Najvýznamnejším na prepájanie vedeckej komunity a podnikateľov bude pripravovaný Komplexný informačný systém s portálovým rozhraním na poskytovanie expertných a podporných služieb vedeckej komunite a MSP. Podnikatelia budú hľadať nápady, ktoré môžu realizovať, vedecká obec potenciálneho realizátora novej myšlienky, ktorá má potenciál uspieť. Vo finále pôjde o prienik ponuky výstupov vedy a výskumu a voľných podnikateľských kapacít na ich uvedenie do praxe.

Projekt sa začal realizovať minulý rok a v tomto roku má byť už aj ukončený. Takýto krátky čas si

vyžaduje zrejme aj značné pracovné nasadenie pri realizácii projektových aktivít. Čo budú tie najdôležitejšie kroky v tomto roku? Ako sa začne aktívna práca s cieľovými skupinami projektu?

V tomto roku sa sústredíme na vybavenie CreativePointu technologickými zariadeniami a vybudovanie priestorov NPC. Príprava akceleračného, stážového, inkubačného a rastového programu vrátane výberu kandidátov bude hlavnou náplňou partnera projektu a implementácia Komplexného informačného systému si vyžiada ďalšie kapacity odborných pracovníkov u oboch partnerov.

E. Vašková ●

Bratislavská regionálna komora SOPK ponúka podnikateľom v rámci svojich aktivít konferencie, semináre, workshopy a tréningy:

9. február 2015, 16.00 – 19.00

Klub Platformy ŽvP

Téma: **Daňové priznanie za rok 2014**

Odborný konzultant: Ing. Jaroslava Lukačovičová

12. február 2015

Teritoriálne zvláštnosti a komerčná mentalita zahraničného trhu a partnera

Lektor: Ing. Ľubor Kostelný

17. február 2015

Odpady a obaly – povinnosti firiem a zmeny v roku 2015

Lektor: Ing. Peter Gallovič

18. február 2015

Praktické rady na prípravu žiadosti pre Horizont 2020

Lektor: Ing. Radovan Lucina, MBA

19. február 2015

Zmeny v legislatíve vo veci ochrany spotrebiteľa - nové povinnosti podnikateľov

Lektor: Mgr. Eva Braxatorisová

24. február 2015

Účtovná závierka podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva za rok 2014

Lektor: Ing. Viera Kaletová

26. február 2015

Zákony o spotrebných daniach – zmeny v roku 2015

Alkoholické nápoje (lieh, pivo, víno) a tabakové výrobky

Lektor: Ing. Milan Sládek

11. marec 2015

Schválený hospodársky subjekt a AEO certifikácia

Lektor: Mgr. Jozef Vaško

Pripravujeme zahraničné aktivity:

Seminár o podnikaní v Kazachstane

Seminár o podnikaní v Brazílii

Okrúhly stôl – Jordánsko a Libanon

Business breakfast India

Seminár o podnikaní v Bulharsku

BOJUJEME ZA VÁS

SOPK posúdila v rámci legislatívnej činnosti tieto návrhy zákonov:

- návrh Autorského zákona,
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony,
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

SOPK pripomenovala tiež:

- vyhlášku Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovuje rozsah hodnotenia, spôsob výpočtu a hodnoty energetickej účinnosti zdrojov a rozvodov energie,
- materiál „Návrh textu Medzinárodnej energetickej charty“.

Pozývame Vás

na

seminár a workshop

Slovenská
obchodná
a priemyselná
komora

Bratislavská regionálna komora

„Praktické rady na prípravu žiadosti pre Horizont 2020“

Prednášajúci: Ing. Radovan Lucina, MBA

18. február 2015, 9:00 - 16:00
Bratislava, BC Kerametal

Bližšie informácie: Mgr. Daniela Grznárik, 02/48291297

POZVÁNKA

na klub Platformy „Žena v podnikaní“

Téma: Daňové priznanie za rok 2014

Odborný konzultant: Jaroslava Lukačovičová

Termín: 9. február 2015

**Miesto: Bratislavská regionálna komora SOPK
Jašíkova 6, Bratislava**

**Kontakt: Mgr. Daniela Grznárik
tel: 02/48291297, fax: 02/48291260
e-mail: daniela.grznarik@sopk.sk**

Viete že...?

....ostatnou novelou zákona č. 431/2002 o účtovníctve sa po novom účtovné jednotky triedia podľa veľkosti?

Právnické osoby a fyzické osoby - podnikatelia, ktorí účtujú v sústave podvojného účtovníctva, sa delia na základe kritérií (celková suma majetku, čistý obrat a priemerný prepočítaný počet zamestnancov počas účtovného obdobia) takto:

- mikro účtovná jednotka
- malá účtovná jednotka
- veľká účtovná jednotka

Pri vzniku sa spoločnosť rozhoduje o svojom zaradení minimálne na dve účtovné obdobia. Existujúce subjekty sa zaraďujú na základe účtovnej závierky za príslušné účtovné obdobie a bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie. K zmene začlenenia dôjde, ak podnikateľ presiahne alebo nepresiahne stanovené podmienky za dve bezprostredne po sebe idúce účtovné obdobia.

Do 16.2.2015 (pondelok, namiesto 15.2.2015, nedeľa)

- odvod dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb vyberanej zrážkou za **január 2015**. Súčasne predložiť oznámenie o zrazení a odvedení dane príslušnému správcovi dane,
- odvod sumy na zabezpečenie dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb platiteľom príjmu za **január 2015**. Zároveň túto skutočnosť oznámiť príslušnému správcovi dane.

Do 20.2.2015 (piatok)

- registračná povinnosť pre daň z pridanej hodnoty (DPH) pre zdaniteľnú osobu, ktorá má sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň v tuzemsku a ak nemá takéto miesto ale má bydlisko v tuzemsku alebo sa v tuzemsku obvykle zdržiava a ktorá dosiahla za najviac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov obrát 49 790 eur,
- povinnosť podať elektronickými prostriedkami súhrnný výkaz za **január 2015** pre daňového zástupcu Daňovému úradu Bratislava.

Do 25.2.2015 (streda)

- povinnosť podať daňové priznanie k DPH za **január 2015** pre platiteľov s mesačným zdaňovacím obdobím (aj negatívne priznanie) a splatnosť vlastnej daňovej povinnosti,
- povinnosť podať daňové priznanie k DPH za **január 2015** pre osoby, ktoré nie sú platiteľmi dane, ale vznikla im povinnosť platiť daň podľa § 69 zákona o dani z pridanej hodnoty, a splatnosť vlastnej daňovej povinnosti,
- povinnosť podať elektronickými prostriedkami súhrnný výkaz za **január 2015** pre platiteľa DPH, ktorý dodal tovar s oslobodením z tuzemska do iného členského štátu osobe identifikovanej pre daň v inom členskom štáte alebo premiestnil tovar oslobodený od dane do iného členského štátu na účely svojho podnikania alebo ktorý sa zúčastnil na trojstrannom obchode ako prvý odberateľ. Povinnosť podať súhrnný výkaz má aj platiteľ DPH, ktorý dodal službu s miestom dodania v inom členskom štáte osobe identifikovanej pre daň, ktorá je povinná túto daň platiť,
- povinnosť podať kontrolný výkaz elektronickými prostriedkami za každé zdaňovacie obdobie, za ktoré je povinný podať daňové priznanie, do 25 dní po skončení zdaňovacieho obdobia. Ak platiteľ podá daňové priznanie pred 25. dňom po skončení zdaňovacieho obdobia, je povinný podať kontrolný výkaz v deň podania daňového priznania,

- povinnosť podať daňové priznanie k spotrebnej dani z minerálneho oleja, tabakových výrobkov, alkoholických nápojov pre prevádzkovateľa daňového skladu, prevádzkovateľa tranzitného daňového skladu, prevádzkovateľa daňového skladu pre zahraničných zástupcov a oprávneného príjemcu, ktorý v rámci podnikania opakovane prijíma predmet dane v pozastavení dane z iného členského štátu za **január 2015** (aj za zdaňovacie obdobie, v ktorom daňová povinnosť nevznikla) a splatnosť vlastnej daňovej povinnosti,
- povinnosť pre držiteľa oprávnenia na distribúciu spotrebiteľského balenia liehu v daňovom voľnom obehú oznámiť údaje podľa § 54 ods. 15 zákona č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov colnému úradu elektronickejšky za **január 2015**,
- povinnosť podať daňové priznanie k spotrebnej dani z alkoholického nápoja pre prevádzkovateľa liehovarnického závodu na pestovateľské pálenie ovocia za **január 2015**,
- povinnosť podať daňové priznanie k spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu pre platiteľa dane za **január 2015** a splatnosť vlastnej daňovej povinnosti.

Do 2.3.2015 (pondelok, namiesto 28.2.2015, sobota)

- splatnosť preddavku dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb za **február 2015** - mesačný preddavok vo výške 1/12 z poslednej známej daňovej povinnosti, ak tá presiahla 16 600,- eur,
- povinnosť zamestnávateľa predložiť prehľad o zrazených a odvedených preddavkoch na daň z príjmov zo závislej činnosti, ktoré zamestnancom vyplatil, o zamestnaneckej prémii a o daňovom bonuse za **január 2015**,
- splatnosť mesačného preddavku na daň z motorových vozidiel za **február 2015** - mesačný preddavok vo výške 1/12 predpokladanej ročnej dane, ak tá u jedného správcu dane presiahne 8 292 eur.

Do výplatného termínu za mesiac január 2015

- odvod preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie plateného zamestnancom a zamestnávateľom (preddavok na poistné z príjmu vypočítava a odvádza za zamestnanca zamestnávateľ),
- odvod poistného na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, ktoré odvádza zamestnávateľ.

Do 5 dní po výplatnom termíne za mesiac január 2015

- odvod preddavkov na daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti znížených o úhrn daňového bonusu,
- prevod finančných prostriedkov mesačného prídeldu do sociálneho fondu.
- Do 3 dní po dni vzniku daňovej povinnosti
- podať daňové priznanie k spotrebnej dani z minerálneho oleja, tabakových výrobkov, alkoholických nápojov (okrem prevádzkovateľa daňového skladu, prevádzkovateľa tranzitného daňového skladu, prevádzkovateľa daňového skladu pre zahraničných zástupcov a oprávneného príjemcu) a splatnosť dane.

Do 9.3.2015 (pondelok, namiesto 8.3.2015, nedeľa)

- odvod preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie za samostatne zárobkovo činnú osobu za **február 2015**,
- odvod poistného na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti (dobrovoľné), poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za samostatne zárobkovo činnú osobu za **február 2015**.
- povinnosť platiteľa dividendy so sídlom v SR uhradiť preddavok na zdravotné poistenie za **február 2015** za poistenca, ktorý mal vyplatený príjem z dividend za účtovné obdobie, ktoré začalo plynúť najskôr 1. januára 2013.

Do 10.3.2015 (utorok)

- vystaviť doklad o súhrnných údajoch uvedených na mzdovom liste, prípadne v evidencii, ktoré sú rozhodujúce na výpočet zdaniteľnej mzdy, preddavkov na daň, dane, na priznanie zamestnaneckej prémie a na priznanie daňového bonusu za príslušné zdaňovacie obdobie vrátane údajov uvedených na mzdovom liste a doručiť zamestnancovi, ak tak neurobil do 10. 2. 2015 na základe jeho žiadosti.

Do 16.3.2015 (pondelok, namiesto 15.3.2015, nedeľa)

- odvod dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb vyberanej zrážkou za **február 2015**. Súčasne predložiť oznámenie o zrazení a odvedení dane príslušnému správcovi dane,
- odvod sumy na zabezpečenie dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb platiteľom príjmu za **február 2015**. Zároveň túto skutočnosť oznámiť príslušnému správcovi dane.

VZ

...to správne biznis centrum pre Vás

Biznis Centrum
KERAMETAL

+421 2 48291 446

www.bizniscentrum.sk

KMReality · Jašíkova 2, 821 03 Bratislava · www.km-reality.sk